

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/209/2019
Identifikačné číslo spisu: 1109230847
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1109230847.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Viery Petrikovej a Mgr. Renáty Gavalcovej, v spore žalobkyne M. H., bývajúcej v G., zastúpenej h&h PARTNERS, advokátska kancelária s. r. o., s o sídlom v Košiciach, Mäsiarska 6, proti žalovanému S. E., bývajúcemu v G., o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19C/279/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. mája 2018 sp. zn. 5Co/299/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie zamietá.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. septembra 2013 č. k. 19C/279/2009-361 žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v celkovej výške 1.472,45 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám právneho zástupcu žalovaného. Po právnej stránke aplikoval § 120 ods. 1, § 122 ods. 1, § 132, § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Z. z. účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O. s. p.“), § 420 ods. 1, § 421 ods. 1, 4, 6 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 6, 7, 8 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. V odôvodnení vecne uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného k náhrade škody na zdraví titulom bolestného vo výške 5.504,56 eur, sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 4.357,77 eur a účelne vynaložených nákladov na liečenie vo výške 2.496,64 eur, ktorá mala žalobkyni vzniknúť v súvislosti s o zavedením zubných implantátov v hornej čeľusti, vrátane súvisiacich následných zákrokov v rámci zdravotnej starostlivosti poskytnutej žalovaným. Z vykonaného dokazovania mal z a preukázané, že žalobkyňa sa dňa 19. augusta 2006 podrobila u žalovaného lekárskeho zákroku zavedením štyroch zubných implantátov. Zdravotnú starostlivosť jej žalovaný poskytoval v období od 19. augusta 2006, kedy jej zaviedol štyri intraoeálne dentálne implantáty fy. Lasak CZ Implantent typ V-HA v hornej čeľusti do bezzubej časti v oblasti extrahovaných zubov 14, 13, 23 a 24, až do 22. novembra 2006, kedy podľa obsahu žaloby žalobkyňa

navštívila ambulanciu žalovaného poslednýkrát. Žalobkyňa mala po zavedení implantátov bolesti, ktoré boli tlmené medikamentózne, neskôr zápal v miestach zavedenia implantátov, ktorý sa liečil podaním antibiotík. Pre zlé neznášateľnosť žalobkyňi boli nakoniec všetky štyri implantáty odstránené. Rádiodiagnostické oddelenie Fakultnej nemocnice s poliklinikou Ružinov konštatovalo v náleze týkajúcom sa žalobkyne zo dňa 08. decembra 2006 diskkrétne zhrubnutie sliznice v bazálnej časti ľavej maxil. dutiny. Od 08. decembra 2006 ďalšiu lekársku starostlivosť vykonával žalovaný, avšak ako pracovník zdravotníckeho zariadenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou Bratislava, Nemocnica Ružinov, čo vyplýva z predložených ambulantných nálezov zo dňa 14. decembra 2006, kontrola dňa 15. januára 2007 a dňa 01. februára 2007, zhotovenie odtlačku hornej čeľuste dňa 19. februára 2007, kontrola dňa 23. februára 2007, záznam zo dňa 15. marca 2007, kedy bola v lokálnej anestéze odklopená alveolárna kosť smerom do vestibula v rozsahu celého alveolárneho výbežku vpravo, egalizácia kostných nerovností a dňa 22. marca 2007, kde sa skonštatovalo primárne zhojenie rany a pretrvávanie miernych bolestí. Bolo zistené, že žalobkyňa vedie voči žalovanému v súvislosti s realizovanou zdravotnou starostlivosťou viacero súdnych konaní. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala pasívnu legitimáciu žalovaného v konaní. V konaní neuniesla dôkazné bremeno svojho tvrdenia, keď súdu nepredložila za účelom preukázania svojich ústnych tvrdení žiadny právne relevantný listinný dôkaz preukazujúci zodpovednosť žalovaného za škodu na zdraví. Za relevantný dôkaz nie je možné považovať predloženú listinu označenú ako Predbežné vyčíslenie škody na zdraví (č. l. 18) - vyčíslenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, pretože táto listina nespĺňa zákonom požadované náležitosti v zmysle vyššie citovaného § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ani posudok vypracovaný neurologičkou MUDr. Turčániovou, pretože z tohto listinného dôkazu nie je možné vyvodiť, že konanie žalovaného pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyňi bolo non lege artis. Z predloženej zdravotnej dokumentácie jasne vyplýva, že zdravotný výkon revízie kosti alveolárneho hrebeňa maxily vpravo (14. decembra 2006) a odklonenie alveolárnej kosti (15. marca 2007), ktoré oba úkony žalobkyňa namietala ako neodborne vykonané, realizovalo už zdravotnícke zariadenie FNŠP Bratislava, Nemocnica Ružinov, nie žalovaný ako súkromný stomatológ. Toto zdravotnícke zariadenie však žalobkyňa ako pasívne legitimovaného v žalobe neuviedla. Preto z pohľadu pasívnej vecnej legitimácie žalovaného sa môžu posudzovať len tie výkony zdravotnej starostlivosti, ktoré vykonal ako súkromný stomatológ, nie však ako pracovník Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Bratislave, pretože len on bol označený žalobkyňou ako pasívne legitimovaný. Žalobkyňa v konaní nepreukázala žiadnym dôkazom, že v príčinnej súvislosti s namietaným porušením § 6 zákona o zdravotnej starostlivosti č. 576/2004 Z. z. jej vznikla konaním žalovaného škoda na zdraví a uplatňované liečebné náklady. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016 (ďalej aj „O. s. p.“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne i žalovaného rozsudkom z 22. mája 2018 č. k. 5Co/299/2017-548 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení konštatoval, že súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil, s ktorým odôvodnením, aj rozhodnutím, sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. (ďalej „CSP“) v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, pretože podľa nej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Tiež dovolanie oprela aj o § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP). V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP namietala pripustenie znaleckého posudku ako hlavného a východiskového dôkazného prostriedku napriek skutočnostiam odôvodňujúcim zaujatosť znalca. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, vychádzal zo znaleckého posudku, ktorý bol podľa názoru dovolateľky nespôsobilý pre použitie v posudzovanom konaní do takej miery, že tým došlo k zásahu do jej práva na spravodlivý súdny proces.

Ďalej dovolateľka namietala procesný postup súdu pri vykonaní a hodnotení dôkazov, ktorý vykazuje znaky arbitrárnosti a odňatia spravodlivosti, súd prvej inštancie, ani odvolací súd, neprihliadal na žiadne návrhy a vyjadrenia žalobkyne, a to napriek skutočnosti, že tieto podstatným spôsobom preukazovali nezrovnalosti v skutočnostiach tvrdených žalovaným a mali rozhodujúci vplyv na rozhodnutie súdu vo veci samej. Dovolateľka namietala taktiež procesný postup odvolacieho súdu, ktorým žalobkyni neboli priznané práva slabšej strany podľa § 290 a nasl. CSP (poučovacia povinnosť, možnosť súdu vykonať tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol a tiež obstarat' a zabezpečiť tieto dôkazy), keď podľa nej v posudzovanom konaní sú splnené podmienky spotrebiteľského sporu. Podľa dovolateľky rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia viacerých právnych otázok, ktoré boli odvolacím súdom vyriešené nesprávne, čím dôvodila dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, k čomu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky posúdenia podmienok pre uplatnenie objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 421a Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie a odvolací súd sa pri riešení tejto právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že „predpoklady na aplikáciu § 420a a § 421a ods. 1 Občianskeho zákonníka nie sú dané, keďže navrhovateľka kvalitu použitých implantátov nenamietala a ich vadnosť súd v konaní nemal z listinných dôkazov za preukázanú“, ktorý právny názor je podľa dovolateľky nesprávny. Podľa ustáleného právneho názoru základným predpokladom pre vznik zodpovednosti za škodu podľa § 421a Občianskeho zákonníka je to, že okolnosť, ktorá vyvolala vznik škody má svoj pôvod vo vlastnostiach použitej veci. Esenciálnou podmienkou je teda použitie veci, pričom predmet použitý pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nemusí byť sám osebe vadný, rozhodujúce je, že škoda bola vyvolaná povahou a vlastnosťami veci (Števec a kol.: Občiansky zákonník, § 1 - § 450, komentár, R 9/1977, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cz 110/74). V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie súdu prvej inštancie, odvolacieho súdu a protokol ÚDZS, z ktorých vyplýva, že v prípade žalobkyne je možné vysvetlenie, že išlo o negatívnu imunologickú odozvu na inkorporovaný materiál, čím podľa dovolateľky sú splnené podmienky objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 421a OZ, čo súdmi nebolo zohľadnené. Ďalšou právnou otázkou, ktorú dovolateľka v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nastolila, bola otázka posúdenia možnosti vychádzať zo znaleckého posudku vypracovaného na účely súdneho konania na ochranu osobnosti. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že znalecký posudok, z ktorého vychádza v konaní o náhradu škody na zdraví, bol ako celok prevzatý zo súdneho konania o žalobe na ochranu osobnosti. Tento právny názor súdu prvej inštancie je nesprávny, nakoľko rozdielnosť týchto dvoch uplatnených nárokov je potrebné zohľadniť pri vykonávaní navrhnutých dôkazov, čo sa prejaví v odlišnom obsahovom zameraní znaleckého posudku a formulácií otázok pre znalca, k čomu dovolateľka poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 65/2013 a 4 Cdo 168/2009. K § 421 ods. 1 písm. b/ CSP ako právne otázky, ktoré boli odvolacím súdom vyriešené nesprávne a ešte neboli vyriešené v praxi odvolacieho súdu, dovolateľka uviedla nasledovné otázky: a/ určenie strany znášajúcej dôkazné bremeno, b/ posúdenie non lege artis postupu v dôsledku absencie zápisu v zdravotnej dokumentácii, c/ posúdenie non lege artis postupu v dôsledku absencie platného povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Ad. a/ V súvislosti s tvrdeniami odvolacieho súdu v ods. 15 a tiež v ods. 19 (prebraté od súdu prvej inštancie) odôvodnenia jeho rozhodnutia o neunesení dôkazného bremena, žalobkyňa dávala do pozornosti, že pri preukazovaní skutočnosti, že pacient bol poučený a udelil informovaný súhlas sa podľa jej názoru uplatňuje princíp obráteného dôkazného bremena a síce, že poučenie a získanie relevantného informovaného súhlasu je povinný preukázať poskytovateľ zdravotnej starostlivosti. Ad. b/ Dovolateľka považuje za nesprávny právny názor súdu prvej inštancie, že „absencia v zápise skutočností, ktoré vyžaduje zákon, nemôže mať za následok vznik zodpovednosti za škodu na zdraví žalovanej“, pričom by malo ísť podľa súdu prvej inštancie len o porušenie povinnosti viesť riadne zdravotnú dokumentáciu, čo by mohlo byť postihované len v rovine správneho práva. Porušenie tejto povinnosti nie je len formálnym pochybením poskytovateľa, ale predstavuje vážne narušenie dôvery pacienta v to, či poskytovateľ a zdravotnícki pracovníci konajú naozaj v jeho prospech. Ad. c/ Žalovaný v rozhodnom čase poskytovania zdravotnej starostlivosti žalobkyni nemal platné povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva podľa dovolateľky nesprávny právny názor, že táto skutočnosť nezakladá nedovolenosť konania žalovaného a nemá vplyv na posúdenie lege artis zdravotnej starostlivosti. Dovolateľka považovala uvedený názor odvolacieho súdu za rozporný s platnou a účinnou právnou úpravou. Poskytovanie zdravotnej starostlivosti bez platného povolenia zakladá nezákonnosť postupu

poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, t. j. žalovaného, táto skutočnosť spôsobuje, že zdravotná starostlivosť bola v posudzovanom prípade poskytnutá non lege artis, a teda boli splnené zákonné predpoklady na priznanie nároku na náhradu škody na zdraví. Navrhla, aby najvyšší súd rozhodnutie odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Tiež žiadala o odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 444 ods. 1 CSP.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

5. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie nie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Dovolateľka vadu podľa § 420 písm. f/ CSP odôvodňovala nesprávnym procesným postupom súdu v procese dokazovania (najmä pri vykonaní a hodnotení dôkazov a v súvislosti s pripustením znaleckého posudku podľa dovolateľky zaujatým znalcom), ktoré bolo jednostranné, vykazuje znaky arbitrárnosti a odňatia spravodlivosti, súdy nižších inštancií neprihliadali na návrhy a vyjadrenia žalobkyne, ich rozhodnutia sú nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľnosť rozhodnutia). Dovolateľka tiež namietala procesný postup odvolacieho súdu, ktorým jej neboli priznané práva slabšej strany podľa § 290 a nasl. CSP.

12. V posudzovanom prípade obsah spisu, ani rozhodnutia súdov nižších inštancií, nedávajú podklad pre záver, že súdy nižších inštancií svoje rozhodnutie odôvodnili spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP a v celom rozsahu sa stotožnil s

odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Treba mať na pamäti, že prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležitosti v zmysle § 393 CSP. Dovolací súd poznamenáva, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv žalobkyne, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Dovolateľka preto nemôže dôvodne a opodstatnene namietat, že jej odvolací súd nedostatočným, či nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci túto vadu zmätočnosti nezakladá (R 24/2017); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

13. K námietkam dovolateľky smerujúcim k spochybňovaniu procesu dokazovania, a to nevykonania ňou navrhovaných dôkazov, v podstatnom hlavne nevyhovenia návrhu na vykonanie znaleckého posudku znalcom z príslušného odboru z Českej republiky a pripustenia (hodnotenia) znaleckého posudku podľa dovolateľky zaujatým znalcom, dovolací súd poznamenáva, že uvedenou námietkou sa vyporiadal okresný súd v prvom odseku na str. 11 svojho rozhodnutia (s čím sa odvolací súd stotožnil), keď nevzhladol zmysla a hospodárnosť vykonania takéhoto dokazovania, ktorého dôvodnosť dovolateľka navyše riadne nepreukázala. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. K procesným právam účastníka nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa účastník subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000, ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 01. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne a nie je dôvod na iný postup pre prípad namietanej tzv. zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Súdna prax najvyššieho súdu je jednotná v názore, podľa ktorého nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

13.1. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Súdny nižšej inštancie neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané,

patri výlučne súdu, a nie stranám (§ 185 ods. 1 CSP). Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné) alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999). Procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil.

13.2. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza (rovnako ako právna úprava Občianskeho súdneho poriadku účinná do 30. júna 2016) zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritorne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števeček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

13.3. Vyššie uvedené sa v plnej miere týka aj dokazovania znaleckým posudkom. Dovolateľka namietala znalecký posudok súdneho znalca MUDr. Jurkemíka, CSc., z ktorého súd prvej inštancie mimo iných (napr. protokol o vykonanom dohľade Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ďalej aj „ÚDZS“) aj vychádzal (s čím sa stotožnil aj odvolací súd), mala o ňom pochybnosti, ako aj pochybnosti o nezaujatosti znalca. K uvedenému dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci, pričom ak záviselo rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré bolo treba odborné znalosti, ustanovil súd po vypočutí účastníkov znalca (§ 127 ods. 1 veta prvá O. s. p.). V otázkach znaleckého dokazovania bola právna úprava podľa CSP zmenená, keď primárne sa zavádza možnosť posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti formou odborného vyjadrenia odborne spôsobilej osoby (§ 206 CSP) a až v prípade, ak toto nepostačuje, nariadi sa znalecké dokazovanie (§ 207 ods. 1 CSP). Rovnocenným so znaleckým posudkom, vypracovaným na základe nariadenia znaleckého dokazovania súdom, je aj súkromný znalecký posudok, ktorý môže predložiť strana sporu bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd (§ 209 ods. 1 CSP). Ak je súdu v konaní predložený posudok, ktorý síce vypracovala osoba zapísaná v zozname znalcov, avšak jeho vypracovanie nenariadil súd v danom konaní, ale súd v inom konaní, aj takýmto „posudkom“ možno však vykonať dôkaz. Rozdielnosť sa prejaví najmä v hodnotení tohto dôkazu. Dovolací súd konštantne zastáva názor, že súd neodníme účastníkovi konania možnosť pred ním konať tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov (viď vyššie). V otázke spôsobu hodnotenia dôkazov súdmi nižšej inštancie odkazuje dovolací súd na znenie § 132 O. s. p., resp. § 191 ods. 1 CSP, v zmysle ktorých súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo. V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nejde o zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP (podobne predchádzajúca právna úprava viď R 42/1993).

13.4. Dovolací súd pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné,

neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

13.5. Podľa názoru dovolacieho súdu doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje závery prijaté súdmi nižšej inštancie (súdom prvej inštancie, aj súdom odvolacím). V súdnej veci neboli zistené vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, ktoré by zakladali porušenie práva dovolateľky na spravodlivý proces.

14. Pokiaľ dovolateľka namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý nezohľadnil požiadavky § 290 a nasl. CSP a z neho vyplývajúce práva slabšej strany, ktoré jej boli odňaté, považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že uvedenú námietku dovolateľka vymedzila formálne, keď poukázala aké osobitné práva jej ako spotrebiteľke vyplývajú z CSP, pričom bez ďalšieho konštatovala, že odvolací súd jej tieto procesné práva nezohľadnil. Dovolací súd však z takto vymedzenej námietky a ani z ďalšieho obsahu dovolania nezistil, a ani dovolateľka neuviedla, aký vplyv malo mať údajné porušenie týchto práv na odvolacie konanie, vykonané dokazovanie pred súdom prvej inštancie a akým spôsobom malo byť odňatím práv podľa § 290 a nasl. CSP zasiahnuté do práva dovolateľky na spravodlivý proces. Dovolací súd preto považuje v tejto časti námietku dovolateľky za nespôsobilú bez ďalšieho založiť zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

15. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľkou namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP.

16. Dovolací súd v ďalšom pristúpil k posúdeniu dovolania dovolateľky aj z hľadiska ďalšieho ňou uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP).

17. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17.1. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková), ktorá musí mať zreteľné charakteristické znaky. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku procesnou stranou nastolenú v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom), ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad sp. zn. 1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 225/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 73/2017).

17.2. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17.3. Napokon dovolací súd opakovane uvádza, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková

otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

17.3.1. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej aplikácie na podklade skutkových zistení (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 218/2017, 3 Cdo 150/2017, 4 Cdo 7/2018, 4 Cdo 32/2018, 7 Cdo 99/2018).

18. V prípade posudzovania dôvodnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd zdôrazňuje, že len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

18.1. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Dovolací súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 (podobne tiež v rozhodnutiach sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 123/2017 a 7 Cdo 140/2017) uviedol, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

19. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľka uviedla nasledovné otázky: posúdenie možnosti vychádzať zo znaleckého posudku vypracovaného na účely súdneho konania na ochranu osobnosti (prvá otázka) s poukazom na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 65/2013 a 4 Cdo 168/2009 a posúdenie podmienok pre uplatnenie objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 421a Občianskeho zákonníka (druhá otázka) s poukazom na rozhodnutia R 9/1977, 1 Cz 110/74. Vo vzťahu k čomu dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľkou namietané nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom pretavené do vyššie uvedených otázok nespĺňa kritériá vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovení § 431 až § 435 CSP, z dôvodu, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ani na prehodnotenie vykonaných dôkazov. Totiž posúdenie prvej otázky sa v danej veci týka hodnotenia dôkazov (viď bod 13. tohto rozhodnutia) a tým konkrétnych skutkových zistení v procese dokazovania. Znalecký posudok, resp. konštatovanie znalca, môže byť len skutkovým podkladom pre právny záver súdu v danej veci.

19.1. V danom prípade dovolateľka v dovolaní vyjadrila svoj zásadný nesúhlas s použitím znaleckého posudku z iného konania pojednávajúceho o ochrane osobnosti, ktorý ako dôkaz pripustil okresný súd (aj odvolací súd). O správnosti a logickosti záveru tohto znaleckého posudku nemal pochybnosť ani odvolací súd a v spojení s rozsudkom prvoinštančného súdu, s ktorého závermi sa stotožnil, sa s námietkami žalobkyne vo vzťahu k znaleckému posudku vysporiadal (pozri str. 7., 8., 11. a 12. odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu v spojení s bodmi 12., 13., 16., 18., 33. až 36. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Súd nižšej inštancie sa nestotožnil s návrhom dovolateľky na vykonanie znaleckého posudku v zahraničí a svoj postup a j náležite odôvodnili (pozri str. 8., 11. odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu v spojení s bodmi 13., 16., 33. až 36. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Dovolací súd zdôrazňuje, že vykonať dôkaz je možné aj znaleckým posudkom vypracovaným na základe nariadenia súdu v inom konaní, pričom rozdielnosť sa prejaví najmä v hodnotení tohto dôkazu (k tomu pozri aj bod 13. tohto rozhodnutia). V otázke spôsobu hodnotenia dôkazu znaleckým posudkom nie sú v súdnej praxi pochybnosti o tom, že vo všeobecnosti platí, že súd musí okrem iného preskúmať, či znalec splnil úlohu, ktorá mu bola vymedzená; ak súd zistí, že znalec túto úlohu nespĺnil vôbec alebo nedostatočným spôsobom, alebo ak má súd pochybnosti o pravdivosti znaleckého posudku, nemôže ho nahradiť vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby podal vysvetlenie, posudok doplnil alebo inak odstránil jeho nedostatky, prípadne aby vypracoval nový

posudok, alebo musí ustanoviť iného znalca, aby znovu posúdil a vyjadril sa aj k správnosti už podaného posudku; hodnotenie dôkazu znaleckým posudkom teda spočíva v posúdení, či závery posudku sú náležite odôvodnené, či sú podložené obsahom nálezů, či sa prihliadalo na všetky skutočnosti, s ktorými sa bolo treba vysporiadať, a či odôvodnenie znaleckého posudku zodpovedá pravidlám logického myslenia; súd však nemôže skúmať vecnú správnosť odborných záverov znaleckého posudku, pretože k tomu sudcovia nemajú odborné znalosti alebo ich nemajú v takej miere, aby mohli toto preskúmanie zodpovedne urobiť (k tomu porovnaj napr. uznesenie pléna bývalého Najvyššieho súdu ČSR z 23.12.1980, Pls. 3/80, uverejnené pod č. 1 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, roč. 1981).

19.2. Pokiaľ dovolateľka pri prvej otázke poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 65/2013 a sp. zn. 4 Cdo 168/2009, čím chcela zrejme vysvetliť a označením rozhodnutí najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že dovolateľkou označené rozhodnutia uvedené kritérium nespĺňajú a dovolateľka ani neuviedla, v čom sa odvolací súd v prejednávanej veci odchyľil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu. Inak povedané dôvod prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa musí okrem vymedzenia právnej otázky viazať tiež na konkrétnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd, čo v danom prípade dovolateľka nespĺnila.

19.2.1. V rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 65/2013 dovolací súd v konaní o ochranu osobnosti (priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnosti fyzickej osoby v dôsledku dopravnej nehody) konštatoval, že rámec špeciálnej úpravy odškodnenia ujmy na zdraví fyzickej osoby zahŕňajúci v sebe aj ochranu dôstojnosti osoby dotknutej neoprávneným zásahom i práva na súkromný a rodinný život, nemal oporu v platnej právnej úprave odškodnenia ujmy na zdraví. Z ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z. podľa dovolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že zmyslom náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia je poskytnúť peňažnú náhradu za ujmu spôsobenú zásahom do telesnej integrity fyzickej osoby. Z nich, ani zo zásad na hodnotenie bolesti (§ 9 zákona č. 437/2004 Z. z.), zásad na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 10 zákona č. 437/2004 Z. z.), ale ani zo sadzieb bodového ohodnotenia (príloha 1. zákona č. 437/2004 Z. z.) nie je možné vyvodiť, že by sa náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia poskytovali za ujmu, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti.

19.2.2. V rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 168/2009 dovolací súd v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody podal výklad § 4 zákona č. 381/2001 Z. z., z ktorého vyplýva, že zmluvné poistenie kryje nároky explicitne uvedené v § 4 zákona č. 381/2001 Z. z. z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky, vzniknuté z iného titulu. Posudzoval pasívnu legitímáciu žalovanej poisťovne v tomto konaní v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. so záverom, že pasívna legitímácia poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z. z. nie je daná.

19.3. Z uvedeného vyplýva, že v oboch rozhodnutiach ide o skutkovo rozdielnu vec, keď dovolací súd v týchto konaniach riešil otázku náhrady škody ako náhrady nemajetkovej ujmy uplatňovanej pozostalými po obeti dopravnej nehody, ktorý nárok však nebol predmetom tohto konania a nebol ani súdmi nižšej inštancie riešený, a preto nie je možné tieto rozhodnutia na danú vec aplikovať. Dovolací súd preto uzavrel, že rozhodnutia, na ktoré žalobkyňa poukázala, nepreukazujú odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

20. Pokiaľ ide o druhú otázku, a to posúdenia podmienok pre uplatnenie objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 421a Občianskeho zákonníka s poukazom na rozhodnutia R 9/1977, 1 Cz 110/74, dovolací súd uvádza, že v tomto rozhodnutí najvyšší súd posudzoval aplikáciu ustanovenia § 238 OZ (teraz § 421a OZ) upravujúceho zodpovednosť organizácie poskytujúcej zdravotnícku službu, ktorá nie je viazaná na to, či na strane organizácie (jej pracovníka) je zavinenie vzniknutej škody, pričom nezakladá pre organizáciu neobmedzenú zodpovednosť za škodu vzniknutú pri poskytovaní služby, ale obmedzuje jej zodpovednosť na prípady, keď bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa pri poskytnutí služby použili. Z uvedeného judikátu tiež vyplýva, že zdravotnícka organizácia zodpovedá za škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe použitého prístroja, nástroja, lieku alebo inej veci použitej pri poskytovaní zdravotníckych

služieb, a to nielen pokiaľ bol prístroj alebo nástroj použitý pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti vadný, ale tiež v prípadoch, ak prístroj, nástroj, liek alebo iná vec použitá pri poskytovaní zdravotníckej služby nebola chybná, ale bola takej povahy, že touto svojou povahou zapríčinila vznik škody. Ak teda dôjde k použitiu liekov alebo diagnostických pomôcok, ktoré nemožno považovať za chybné, použitím ktorých však došlo k vedľajším účinkom majúcim za následok vznik škody, treba zistiť, či tieto vedľajšie účinky boli vyvolané povahou použitého prostriedku. V kladnom prípade totiž bude organizácia za následky zodpovedná. (...) Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozhodnutia zodpovednosť organizácie poskytujúcej zdravotnícku službu za škodu je závislá od zistenia a zhodnotenia všetkých skutkových okolností daného prípadu. Preto aj v danom prípade vyhodnotenie toho, či škoda žalobkyni vznikla použitím implantátov (chybných, či bezchybných), resp. v dôsledku ich vlastností, či použitím inej veci, nástroja, prístroja v zmysle § 421a OZ, je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, a teda vyhodnotenie podmienok pre uplatnenie objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 421a OZ je plne závislé od vyhodnotenia skutkového stavu v tej konkrétnej veci, ktorej sa týkalo dokazovanie. V tomto zmysle nie je a ani nemôže byť iba samotná skutočnosť možnej eventuality vyplývajúca medzi iným z protokolu ÚDZS, že v prípade žalobkyne je možné vysvetlenie, že išlo o negatívnu imunologickú odozvu na inkorporovaný materiál, splnením podmienky pre uplatnenie objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 421a OZ.

20.1. Dovolací súd navyše poukazuje na to, že riešenie skutkovej otázky je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania; pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť, či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej obsahu, zmyslu a účelu, normu interpretuje a zo svojich skutkových zistení (to znamená po vyriešení skutkových otázok a na ich podklade) prijíma právne závery o (ne)existencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad.

20.2. Dovolací súd aj v tejto otázke uzavrel, že žalobkyňou uvádzané rozhodnutie dovolacieho súdu nepreukazuje odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

21. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľka formulovala nasledovné otázky: 1/ určenia strany znášajúcej dôkazné bremeno (namietala právne posúdenie určenia strany znášajúcej dôkazné bremeno s tým, že podľa jej názoru pri preukazovaní získania relevantného informovaného súhlasu platí princíp tzv. obráteného dôkazného bremena, a preto poučenie a získanie relevantného informovaného súhlasu by mal byť povinný preukázať poskytovateľ zdravotnej starostlivosti), 2/ posúdenie non lege artis postupu v dôsledku absencie zápisu v zdravotnej dokumentácii (namietala právne posúdenie non lege artis postupu v dôsledku absencie zápisu v zdravotnej dokumentácii s tým, že podľa dovolateľky absencia zápisu poučenia do zdravotnej dokumentácie zakladá protiprávnosť celého následného postupu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, kedy dochádza k nesprávne poskytovanej zdravotnej starostlivosti), 3/ posúdenie non lege artis postupu v dôsledku absencie platného povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti (namietala právne posúdenie non lege artis postupu v dôsledku absencie platného povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti s tým, že podľa názoru dovolateľky poskytovanie zdravotnej starostlivosti bez platného povolenia na jej poskytovanie zakladá nezákonnosť postupu poskytovateľa).

22. Vychádzajúc z obsahu spisu a z obsahu rozhodnutí súdov nižších inšancií, súd prvej inšancie zdôraznil, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadne svojho tvrdenia nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti žalovaným, keď mal vykonanými listinnými dôkazmi, a to Protokolom č. 316/2017 o vykonanom dohľade vypracovanom Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou dňa 12. júna 2007 a znaleckým posudkom č. 02/2012 z 20. októbra 2012, vypracovaným súdom ustanoveným znalcom z odboru zdravotníctvo a stomatológia (čelústná ortopédia a stomatologická protetika) MUDr. Jánom Jurkemikom, CSc., za jednoznačne preukázané, že žalovaný poskytol v

súkromnej stomatologickej ambulancii na U. zdravotnú starostlivosť žalobkyni v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2006 Z. z. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa stotožnil aj odvolací súd, rozhodnutie odvolacieho súdu preto záviselo od vyššie zisteného skutkového stavu, od ktorého bolo závislé vyriešenie právnej otázky ohľadne ne/dôvodnosti nároku žalobkyne na náhradu škody titulom bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a účelne vynaložených nákladov. Vzhľadom na uvedené, dovolateľkou nastolené právne otázky podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ktorými sa síce okrajovo zaoberali sudy nižšej inštancie, nie sú otázkami, od vyriešenia ktorých by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu v danej veci, preto tieto otázky nemôžu byť relevantné z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a nemôžu viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalobkyne v zmysle tohto ustanovenia. (m. m. aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 380/2013, 4 Cdo 229/2017).

22.1. Skutočnosť, že dovolateľka nesúhlasí so záverom o nedôvodnosti jej nároku na náhradu škody a na tom základe zamietnutí jej žaloby, sama osebe nemôže byť spôsobilá založiť prípustnosť jej dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože tento záver súdov bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súdy viedli k právnemu záveru a prijatiu ich rozhodnutia. Žalobkyňa síce formálne odôvodnila dovolanie nesprávnosťou právneho posúdenia veci súdmi nižšej inštancie v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ale podstatná časť jej dovolacej argumentácie smeruje voči ne/vykonanému dokazovaniu, vyhodnoteniu dôkazov a s tým súvisiace nesprávnosti (aj neúplnosť) skutkových zistení súdmi nižšej inštancie, čo nie je relevantný dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

23. Na základe uvedeného najvyšší súd uzatvára, že vzhľadom k tomu, že dovolateľka nevymedzuje právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP zákonným spôsobom, teda dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom podľa § 432 CSP, dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

24. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie v časti namietajúcej vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

25. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.